

Henkilökuvassa **Matti Haukijärvi**

Betonilehden henkilögalleriassa on haastateltavana diplomi-insinööri

Matti Haukijärvi (s. 1973 Turussa)

Heti juttutuokion alussa paljastuu Matti Haukijärven ”synkkä salaisuus”. ”Olen syntynyt Turussa”, hän kertoo hymyillen. Paljastuu -verbi sen takia, ettei Matin puheenparressa Turun murre kuulu.

”Kyllä se murrekin tulee esiin sopivissa yhteyksissä”, hän huomauttaa. ”Minulla vain puhe taitaa sopeutua aika nopeasti paikkaansa.”

Turusta Haukijärven perhe muutti naapurikuntaan Paimioon, kun Matti oli 6-vuotias. Siellä hän kävi koulut ylioppilaaksi asti samassa koulukeskuksessa, jossa ylempien luokkien myötä siirryttiin vain rakennuksesta toiseen.

Tietenkin rakennusalalle

Miksi rakennusalalle -kysymyksen vastaus on helppo: Matin isä on rakennusinsinööri. Isän ammatista johtui todennäköisesti sekin, että Matti on kesätyöikäisestä lähtien ollut aina raksalla töissä.

”Ensimmäinen kesätyö oli tosin puutarhassa, mutta sielläkin rakennettiin kasvihuonetta”, hän tarkentaa.

Uravalinta oli niin selvä, ettei Matti edes miettinyt mitään muuta alaa kuin rakentaminen.

Opiskelupaikaksi valikoitui Tampere, silloinen Tampereen teknillinen korkeakoulu, nykyinen Tampereen teknillinen yliopisto.

Luonteva syy opiskelupaikkakunnan valintaan oli se, että Matin nyt edesmennyt veli opiskeli tuolloin Tampereella. Erikoisempi syy oli jääkiekko.

”Olin kova jääkiekkofani ja Tapparannattaja”, Matti kertoo jälkepäin huvittavalta tuntuvan perusteen. Varsinkin, kun jääkiekko ei häntä juurikaan nykyään kiinnosta. ”Toki Tampere mukavana kaupunkina myös houkutteli”, hän lisää.

DI-opinnot alkoivat vuonna 1992. Lukion jälkeen hän opiskeli vuoden ja kävi sitten armeijan. ”Ainakin silloin se toimi hyvin: ensimmäisenä vuonna oli lähinnä yleisopintoja, jotka sai suoritettua alta pois. Vasta armeijasta palattua alkoivat vasta varsinaiset rakennuspuolen kurssit.

Tekninen osaaminen antaa hyvän pohjan muullekin

Ammattiaineiden kurssivalinnoissa Matti suuntautui pitkälti suunnittelija-tutkija-uraan. ”Nykyisen työn kannalta siis aikalailla erityyppisiin tehtäviin. Nyt, liiketoimintaryhmäpäällikkönä Parma Oy:ssä, olen aika puhtaasti myynnin puolella.” Kaavojen sijasta puhutaan euroista.

”Mutta”, hän jatkaa: ”Koulutus antoi tosi hyvän pohjan tehdä myös näitä asioita. Tällainen marssijärjestys oli ainakin minulle se oikea. Jos nyt joutuisin opiskelemaan silloisia teknisiä asioita, siitä ei taitaisi tulla mitään. Sen sijaan liikkeenjohdon ja talousasioiden opiskeleminen työn ohessa on luontevaa.”

Perinteinen reitti, jossa valmistuttiin, oltiin suunnittelijoina ja jatkettiin sitten muuhun, toimii Matin mielestä edelleen hyvin. Itse hän pitää vahvana tukena sitä, että hallitsee myös rakentamisen teknisen puolen. ”Vaikken voisi enää kuvitellaakaan, että pystyisin oikeasti suunnittelemaan jotakin”, hän korostaa.

Lama-aikana moni vaihtoi alaa

Samaa hyvää perustaa hän tuntee saaneensa myös työskentelystä raksalla. ”Työmaakulttuuri tuli tutuksi, kun olin monta kesää haalarihommassa. Ensimmäisen kerran pääsin työnjohdotehtäviin Rauman paperitehdastyömaalla.”

Kokemusta Matille kertyi myös elementtitehtaalla: ”Kaksi kesää elementtitehtaalla

Paimiossa olivat erittäin opettavaisia. Varsinkin toinen kesä on jäänyt mieleen. Menin aamukuudelta töihin, tein koko tehtaan kaikki raudoitteet valmiiksi, kasasin verkot ja ansaat, väänsin ja katkoin teräkset, leikkasin verkot. Ne kannettiin muuteille ja yleensä valoin vielä yhden elementin. Iltakuudelta menin kotiin nukkumaan ja aamulla taas kuudelta töihin.”

Matti kertoo olleensa onnekas, kun lama-aikana onnistui saamaan kesätöitä. ”Yritin toki saada töitä myös Tampereen seudulta, mutta se oli mahdotonta. Kotipuolesta niitä onneksi löytyi. Työtilanne oli niin vaikea, että moni kursikaveri vaihtoi kokonaan alaa.”

Linkit käytäntöön tutkijan työssä tärkeitä

Diplomityön Matti teki julkisivusaumauksista. Hän valmistui 1999 ja jäi korkeakoululle töihin. Siellä hän teki pääasiassa korjausrakentamiseen liittyviä töitä.

”Vaikka olin jossain opiskeluvaiheessa ajatellut tulevaksi uraksi tutkimusta, minulla ei kyllä ollut käsitystä, millaista tutkijan työ olisi. TTY:llä huomasinkin, etten ole perinteistä tutkija kammiossa -tyyppiä, vaan haluan tehdä töitä ihmisten kanssa. Onneksi pääsin TTY:llä tekemään tilaustöitä yrityksille. Niissä tehtiin uutta, se oli palkitsevaa ja motivoivaa. Niihin liittyi aina myös tiivis yhteistyötä monien osapuolien kanssa.”

Matin TTY-ura kesti seitsemän vuotta. Hän kertoo, että sinä aikana tuli kierrettyä useampi kymmen kerrostaloakin kuntotutkimuksia tekemässä. Loppuvaiheessa hän oli tekemässä monia mielenkiintoisia erikoiskohteita, kuten Tampereen ja Helsingin Tuomiokirkot sekä Kakolan vankila.

Viimeinen iso TTY-hanke oli Julkisivuyhdistyksen kautta tehty JUKO-tutkimushanke.

1 Matti Haukijärvi on nelikymppisenä diplomi-insinöörinä mentorina nuoremmalle kollegalleen. "Meitä on Tampereen seudulla parikymmentä mentori-mentoritavaparia RIL:n organisoimana. Jo muutamien tapaamisten perusteella toiminta on osoittautunut antoisaksi myös itselle", hän kannustaa muitakin vastaavaan toimintaan.

Parma satsasi silloin korjausrakentamiseen ja oli myös yksi hankkeen rahoittajista. Kun Parma tammikuussa 2006 haki korjausrakentamisen tuotepääällikköä, Matti kiinnostui heti ja haki paikkaa.

Korjausrakentamisen liiketoiminta-alue ei lähtenyt lentoon

Matti aloitti Parmalla toukokuussa 2006. "Korjausrakentamisesta oltiin kasvattamassa yhtä liiketoiminta-aluetta. Nelisen vuotta yritettiin, mutta todettiin, ettei siitä saatu kannattavaa bisnestä. Se ei sopinut meidän organisaatioon."

Malli olisi Matin mukaan vaatinut huomattavasti isompaa mukanaoloa työmaalla. "Mutta meillä ei ollut siihen organisaatiota. Se ei toiminut ja silloinen johto teki mielestäni oikean päätöksen, kun korjausrakentamisesta päätettiin luopua", hän toteaa.

"Parmalle se oli oikea päätös, mutta itselle lopettaminen oli kuitenkin aikamoinen henkinen kolaus. Joutui kysymään, enkö minä osannut", Matti sanoo.

Myyntiä ja kehitystyötä

Jossittelu jäi, kun Matti siirtyi Parman uudispuolen myyntipääälliköksi Tampereen alueelle. "Hyppy tuntemattomaan se ei silti ollut, kiitos pitkän kesätyöraksauran kerrostalotyömailla. Kaupankäyntikumppanit olivat kuitenkin uusia: korjauspuolella isoin asiakasryhmä olivat olleet taloyhtiöt, nyt asiakkaina olivat rakennusliikkeet ja nimenomaan gryndipuoli.

"Minulla on ollut aina tietty tarve kyseenalaistaa toimintatapoja ja -malleja. Aina voi ja pitääkin kysyä, voisiko asioita tehdä toisin, kehittää uutta", Matti kertoo.

Ilahduttavaa olikin, että Tampereelle hän sai muun työn ohessa vedettäväkseen kerrostalon

Sirkka Saarinen

1 tekniikkalaatta-järjestelmän kehityshankkeen. Se etenikin aika nopeasti Tampereen Peabin kanssa tehtyyn pilottikohteeseen.

Mikä parasta, tekniikkalaatta osoittautui toimivaksi: sitä on tehty reilusti yli 10 000 neliötä. "Paljon enemmänkin voisi tuki markkinoille mennä", Matti huomauttaa. "Kun on kyseessä tuote, jolla ei ole kilpailijaa, on jo asiakkaiden vakuuttamisessa isompi työ kuin tutulla tuotteella. Paras palaute tekniikkalaatan osalta onkin se, että kerran sitä käytettyään, asiakkaat haluavat käyttää sitä myös uudelleen."

Uusi tuote muuttaa herkästi koko rakennusprosessia

Perustavaa laatua olevaan kysymykseen, miksi rakennuslalle on ylipäättään vaikea tuoda mitään uutta, Matti vastaa: "Kuvittelen ymmärtäväni syyn. Uusi rakennus on aina iso projekti. Puhutaan isoista rahoista. Jokainen projekti on aina oma yksilönsä, jonka hallussa pitämistä edesauttaa, kun tiedetään tarkasti miten mikäkin osa-alue tehdään. Kun peliin tulee uusi tuote, koko työmaan prosessi pitää miettiä uudestaan. Siihen ei kovin helposti lähdetä, koska riskit ovat isoja, jos homma ei

onnistukaan. Kuka maksaa?"

Toisin on vaikkapa tehdasympäristössä, jonne on huomattavasti helpompi tuoda yksittäisiä työvaiheita tehostavia parannuksia. Esimerkiksi betonielementtipuolelle on Matin mukaan tullut paljon uusia asioita. Ne ovat kuitenkin sellaisia, jotka eivät välttämättä loppukäyttäjille näy.

"Kuten käytetyt betonilaadut ja laadunhallinta. Nyt tehdään aivan eri tuotteita kuin vielä 90-luvulla", Matti vakuuttaa. "Nyt uskaltaa itse luottaa siihen, että tiedämme tasan tarkkaan, että teemme kestäväää betonia."

Infra ja asuntorakentamista

Vuonna 2013 Matista tuli Parman infratoiminnan liiketoimintaryhmäpäällikkö. Kuluva vuoden elokuussa hänen vastuulleen tuli myös asuntorakentaminen. Vastuualueen laajentuminen on hänen mukaansa iso muutos sekä asiakkaiden että eurojen osalta.

Infrapuolella Parma menee yleistä trendiä vastavirtaan. Kun julkisella taholla infran osuus laskee, teitä ja katuja rakennetaan vähemmän, Parmassa infrasektorin osuus kasvaa. "Infrapuoli ei ole meillä ollut kovin iso, mutta nyt volyy-

mia kasvattavat isot hankkeet, joihin olemme päässeet mukaan.”

”Asuntopuolella, joka porskuttaa tasaisen varmasti, on kova työ pitää kiinni markkinoista. Siellä toimimme omilla vahvuuksillamme”, Matti toteaa ja korostaa myös hiljaisen tiedon siirtymisen merkitystä. ”Minulle hyvänä tukena on pitkän uran asuntopuolella tehnyt Kujalan Pentti, joka työskentelee nyt Parmalla osa-aikaisesti ennen eläkkeelle lähtemistä.”

Mentoritoiminta antoisaa molemmille

Matti toteuttaa sparrausideaa myös omalta osaltaan olemalla mentorina muutaman vuoden työelämässä olleelle rakennusalan ammattilaiselle.

Kyse on RIL:n Tampereella organisoimasta toiminnasta. Matti tosi naurahtaa, että ohjelmasta kuullessaan, hän ensin ajatteli itse olevansa se mentoroitava.

”Ohjelman käynnistymisvaiheessa kuuluin Pirkanmaan RIL:n hallitukseen. Minua kysyttiin mentoriksi. Onneksi suostuin, sillä se on ollut myös itselle valtavan mielenkiintoista ja opettavaista. Selkeästi näkee, että vastavalmistuneen haaveet ja ajatukset tulevaisuudesta ovat aika lailla erilaisia kuin muutaman työssäolovuoden kuluttua.

RIL-mentorointipareja on Tampereella parikymmentä. Mentoreiksi ei ole haettu eläkeikää lähestyviä, vaan myös työssään menestyneitä henkilöitä, jotka ovat olleet työelämässä 10–20 vuotta.

Vapaa-aika kuluu remontoidessa

Matin työpöytä on Parman Kangasalan konttorilla. Siellä hän ei kuitenkaan ole kuin päivän tai kaksi viikosta. Muu aika jakautuu Parman muissa toimipisteissä omien myyjien ja tietysti asiakkaiden luona. Koti on Kangasalla, joten kilometrejä auton matkamittariin kertyy runsaasti.”

Koti on myös toinen työmaa - ja samalla harrastus. Matti remontoii puolisonsa kanssa yli satavuotiaasta hirsitaloa. Kangasalla sijaitsevassa talossa asuttiin ensin vuosi ja sitten aloitettiin remontti. ”Se on nyt kestänyt viisi vuotta ja valmiusaste lieenee 95 prosenttia”, hän laskeskelee.

Kaikki on tehty itse. ”Onneksi meitä on kaksi rakentajaa, myös puoliso on rakennus-DI, päivytyössään suunnittelutoimistossa.”

”Käytännössä olemme purkanee talosta kaiken muun paitsi hirsirungon. Tosin sitäkin jouduttiin lahovaurioiden takia osin uusimaan. Pitkän projektin kylmimmät hetket koettiin toisena talvena. Purimme kesällä vanhan öljykattilan ja asensimme maalämmön, joka kytkettiin päälle vasta tammikuussa. Talvi oli tosi kylmä. Polttopuuta kului, kun töistä tultua lämmitimme kolmea uunia. Myös pihasaunan

kiuas ja vesipata lämmitettiin joka päivä”, Matti muistelee.

Remontin yksi hyvä puoli on Matin mukaan se, että hänellä on nyt omakohtaiset kokemukset puurakentamisesta. ”Ihan toimiva ratkaisu, kun rakennetaan oikein ja oikeaan paikkaan. Erityisen hyvä puoli on se, että puurakennus on äärimmäisen helppo purkaa”, hän naurahtaa.

Rakentamisen ammattilaisten omassa kodissa ratkaisut eivät aiheuta kiistaa: ”Fysiikan peruslait pätevät rakentamisessa niin kuin muuallakin. Tekniikka hyödynnetään. Meillä on koneellinen ilmanvaihto ja lämmöneristeenä käytetään tiivistä uretaania”, hän kertoo esimerkkeinä.

Tällä hetkellä riittää penkkiurheilu

Matti kertoo aikaisemmin harrastaneensa useampiakin urheilulajeja. Remontin myötä liikunta on tosin aktiiviharrastuksena ollut hyllyllä, nyt hän ei uskaltaisi kestävyyslajeja harjoittelematta enää kokeilla.

Perheeseen kuuluvat 13- ja 11-vuotiaat tyttäret. ”Vanhemman tyttären ansiosta olen hurautanut koripalloon, tosin penkkiurheilijana. Tytär

2 Kuvassa Matin kanssa Ulpu, 4 kk airedalenterrierin pentu, kahvitaulla terrassinteon lomassa.

pelaa Tampereen Pyrintö C-tyttöissä. Hänellä on harjoitukset neljä-viisi kertaa viikossa ja pelit siihen päälle. Nuorempaa tytärtä kuljetetaan puolestaan tanssiharrastukseen.”

Puolison kanssa kiireisiin aikatauluihin yritetään säännöllisesti upottaa kulttuurimenoja. ”Erityisesti konsertit kiinnostavat. Tänä vuonna on käyty muun muassa mieskuoro Huutajien konsertissa, kuuntelemassa TASO:n sinfoniakonsertti kallioparkkihallissa sekä katsomassa Cheekin show yhdessä lasten kanssa.”

”Myös ruuanlaitto ja erilaiset kulinaristiset elämykset”, Matti summaa elämyksiä tuovia asioita.

Mukana menossa on myös viime kesänä perheeseen otettu koiranpentu. Matti kertoo, että iso apu arjessa lasten ja koirankin hoitajajestelyissä ovat hänen vanhempansa.

”Isä jäi eläkkeelle Olkiluodon työmaalta, rakennuttajan työsuojelupäällikön tehtävistä muutamia vuosia sitten. Vuoden houkuttelun jälkeen saimme vanhempani muuttamaan tänne Kangasalle. Ei sentään naapuriin, vaan sopivasti kahdeksan kilometrin päähän.”

Sirkka Saarinen

Matti Haukijärven kotiaulumi

